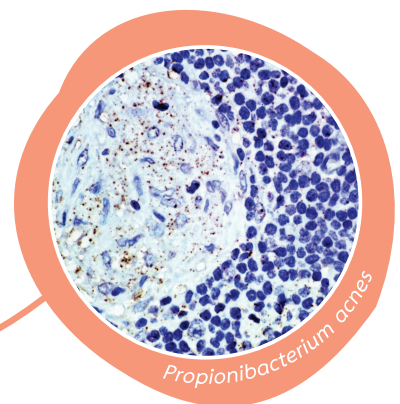

นอกจากจะพบจุลินทรีย์ได้ในสภาพแวดล้อมทั่วไปแล้ว ในร่างกายของมนุษย์ ก็มีจุลินทรีย์จำนวนมากอาศัยอยู่ จุลินทรีย์ประเภทนี้เรียกว่า **“จุลินทรีย์ประจำถิ่น (Normal flora)”** ซึ่งพบได้ทั้งบนผิวหนัง ทางเดินหายใจ และระบบย่อยอาหาร

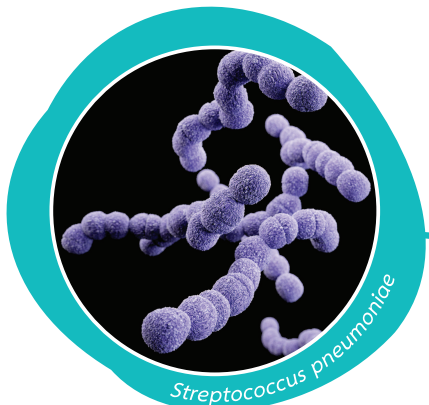
จุลินทรีย์ที่ดวงตา

ดวงตามีเยื่อบาง ๆ ที่ให้ความชุ่มชื้นและมีน้ำตา ที่คอยชำระล้างแบคทีเรียและฝุ่นละออง จุลินทรีย์ที่มักพบ ได้แก่ *Staphylococcus aureus* และ *S. Epidermidis*

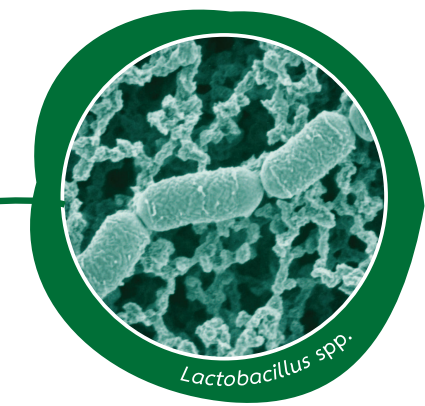
ชีวิต (จุลินทรีย์) บนผิวหนัง

จุลินทรีย์บริเวณผิวหนังจะอาศัยน้ำ กรดอะมิโน เกลือแร่ และกรดไขมันจากต่อมเหงื่อและต่อมไขมัน ซึ่งอยู่ลึกลงไปใต้ชั้นผิวหนัง เช่น *Propionibacterium acnes* โดยในภาวะปกติจะไม่เป็นอันตราย แต่หากมีมากเกินไปจะเป็นสาเหตุของการเกิดสิว

จุลินทรีย์ที่กลืนหายใจ

เมื่อหายใจเข้าจะมีจุลินทรีย์ในอากาศมาติดอยู่ที่เยื่อหุ้มหรือในโพรงจมูก ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกกลืนและทำลายโดยกรดในกระเพาะอาหาร แต่ยังมีจุลินทรีย์ 2 ชนิดที่สามารถเกาะติดและอาศัยกับเนื้อเยื่อบริเวณโพรงจมูกได้ คือ *Staphylococcus pneumoniae* และ *S. Epidermidis*

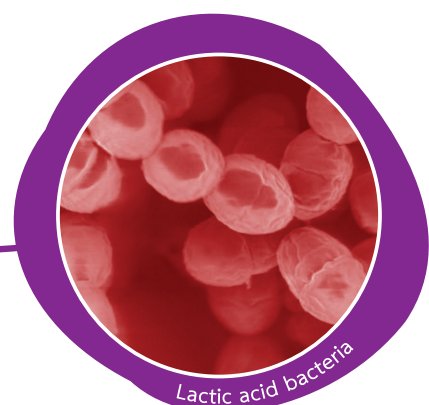
จุลินทรีย์ผู้รักษาลำไส้

มีจุลินทรีย์ไม่กี่ชนิดที่สามารถอยู่ในกระเพาะอาหารและลำไส้ ที่มีความเป็นกรดเข้มข้น (ค่า pH 1-2) ได้ เช่น *Lactobacillus* spp.

ปากไม่สิ้นจุลินทรีย์

ภายในช่องปากมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ชนิดที่ช่วยป้องกันเชื้อโรคชนิดอื่น แต่หากดูแลช่องปากอย่างไม่เหมาะสม ก็จะทำให้เกิดโรคขึ้นได้ เช่น *Streptococcus mutans* ซึ่งเป็นสาเหตุของฟันผุและโรคเหงือกอักเสบ หรือคราบ “พลัค (Plaque)” ที่ทำให้ฟันเหลือง

จุลินทรีย์ที่จุดซ่อนเร้น

บริเวณช่องคลอดมีจุลินทรีย์ที่อยู่นิ่งเป็นโคโลนี เช่น *Staphylococcus* spp. และแบคทีเรียที่ผลิตกรดแลคติก (Lactic acid bacteria) โดยจุลินทรีย์เหล่านี้จะผลิตกรดแลคติก ซึ่งทำให้ค่าความเป็นกรดต่างของเยื่อช่องคลอดมีความเหมาะสม ทำให้จุลินทรีย์ก่อโรคไม่สามารถเจริญเติบโตได้

เรียบเรียงข้อมูลจาก

• บทความวิทยุกระจายเสียงรายการ วันนักวิทยาศาสตร์ ครั้งที่ 7 กระจายเสียงจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เดือนกันยายน 2551 เรื่อง จุลินทรีย์ในร่างกายเรียบเรียง โดย ธีระ ปานทิพย์อำพร นักวิทยาศาสตร์ 3 โครงการวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

นิทรรศการ “โลกใบจิ๋วของจุลินทรีย์”
58-08 / No. 08